

OBSAH		Strana
1. Úvodem		1
2. Vývoj koně		3
3. Historie podkovářství		9
4. Chovatelské faktory		19
4.1. Morfologické vlastnosti	4.1.1. Barvy koní	19
	4.1.2. Odznaky koní	24
4.2. Fyziologické vlastnosti	4.2.1. Konstituce	29
	4.2.2. Temperament	30
	4.2.3. Charakter	30
	4.2.4. Kondice	31
4.3. Plemena koní chovaných na území ČR		33
5. Etologie		40
6. Přístup a zacházení s koněm		43
6.1. Zásady přístupu ke koni		43
6.2. Zásady zacházení s koňmi		43
6.3. Zvedání končetin		44
7. Fixace koní a sedace		48
7.1. Metody fixace		48
7.2. Sedace koní		53
8. Způsoby využití koní		54
8.1. Sportovní využití	8.1.1. Drezura	55
	8.1.2. Parkur	56
	8.1.3. Všestrannost - military	56
	8.1.4. Dostihy	57
	8.1.5. Vytrvalostní ježdění (endurance)	58
	8.1.6. Westernové ježdění	59
	8.1.7. Vozatajství	60
	8.1.8. Voltíže	61
	8.1.9. Zahraniční jezdecké disciplíny	61
8.2. Pracovní využití koní	8.2.1. Koně v lesní těžbě	62
	8.2.2. Fiakristé	63

OBSAH		Strana
8.2. Pracovní využití koní	8.2.3. Hiporehabilitace	63
8.3. Rekreační ježdění - jezdecká turistika		64
9. Základy péče o koně		65
9.1. Krmení ve vztahu k výživě kopyta		65
9.2. Podestýlání		69
9.3. Pohybování		70
10. Základy péče o končetiny a kopyta		71
11. Podkovářská terminologie		74
12. Zootechnické a veterinární pojmy pro posouzení exteriéru koně		81
12.1. Posouzení stojícího koně z hlediska tělesného rámce a proporcí		81
12.2. Anatomické roviny pro posouzení koňského těla		89
12.3. Anatomické směry a roviny pro hodnocení končetin		90
13. Základy anatomie koňského těla		94
13.1. Kostra koně (základní přehled)		94
13.2. Klouby (základní přehled)		96
13.3. Hlavní skupiny svalů (základní přehled)		98
14. Anatomie a fyziologie distální (spodní) části končetin		99
14.1. Kostní podklad		100
14.2. Vazy		105
14.3. Šlachy, šlachové pochvy a tíhové váčky		108
14.4. Kopytní chrupavky		116
14.5. Klouby distální (spodní) části končetiny		118
14.6. Krevní systém distální (spodní) části končetiny		121
14.7. Nervový systém distální (spodní) části končetiny		123
15. Anatomie kopyta		124
15.1. Makroskopická struktura kopyta	15.1.1. Obruba	126
	15.1.2. Korunka	127
	15.1.3. Rohová stěna	127
	15.1.4. Rohové chodidlo	129
	15.1.5. Bílá čára	130
	15.1.6. Rohový a vazivový střel (vaz. polštář)	131
	15.1.7. Patky	132

OBSAH		Strana
43. Praktická diagnostika kulhání		700
43.1. Definice kulhání		700
43.2. Rozpoznání kulhání		700
43.3. Příčiny kulhání		702
43.4. Typy kulhání		702
43.5. Intenzita kulhání ve fázi podpěru - provokační zkoušky		703
43.6. Podrobné klinické vyšetření končetiny koně	43.6.1. Anamnéza (předchorobí)	706
	43.6.2. Povšechná prohlídka v klidu	706
	43.6.3. Podrobné vyšetření v klidu	707
	43.6.4. Palpační vyšetření distální části končetiny koně	707
	43.6.5. Palpační vyšetření kopyta	709
	43.6.6. Vyšetření digitálním balančním přístrojem	711
	43.6.7. Ostatní palpační vyšetření končetiny koně	713
43.7. Diagnostické znečitlivění v diagnostice kulhání		714
43.8. Zobrazovací metody v diagnostice kulhání		716
44. Praktické podkování dle využití koní		717
44.1. Podkování parkurových koní	44.1.1. Pohyb koně mezi překážkami - obraty	718
	44.1.2. Odraz koně před překážkou	719
	44.1.3. Dopad koně za překážkou	721
	44.1.4. Podkování parkurových koní	722
44.2. Podkování drezúrních koní		728
44.3. Podkování koní do soutěží všestrannosti		734
44.4. Podkování dostihových koní		736
44.5. Podkování klusáků podle Dr. Hanse Castelijjnse		742
44.6. Podkování westernových koní	44.6.1. Reining	745
	44.6.2. Cutting	748
	44.6.3. Ostatní westernové disciplíny	750
44.7. Podkování koní pro jezdeckou turistiku		751
44.8. Podkování koní pro distanční soutěže		751
44.9. Podkování koní pro pólo		753

OBSAH	Strana
44.10. Podkování koní pro vozatajství	753
44.11. Podkování fiakrových koní	754
44.12. Podkování chladnokrevných koní - těžký tah	756
45. BOZP při práci podkováře	761
46. Současná legislativa v podkovářství	763
47. Kodex chování, práva a povinnosti podkovářů, majitelů a chovatelů koní	764
48. Základní přehled nejčastějších chorob koní	765
Závěrem	
Seznam použité literatury	

767	44-10- Podkování koní pro vozatajství	767
768	44-11- Podkování fiakrových koní	768
769	44-12- Podkování chladnokrevných koní - těžký tah	769
770	45- BOZP při práci podkováře	770
771	46- Současná legislativa v podkovářství	771
772	47- Kodex chování, práva a povinnosti podkovářů, majitelů a chovatelů koní	772
773	48- Základní přehled nejčastějších chorob koní	773
774		774
775		775
776		776
777		777
778		778
779		779
780		780
781		781
782		782
783		783
784		784
785		785
786		786
787		787
788		788
789		789
790		790
791		791
792		792
793		793
794		794
795		795
796		796
797		797
798		798
799		799
800		800
801		801
802		802
803		803
804		804
805		805
806		806
807		807
808		808
809		809
810		810
811		811
812		812
813		813
814		814
815		815
816		816
817		817
818		818
819		819
820		820
821		821
822		822
823		823
824		824
825		825
826		826
827		827
828		828
829		829
830		830
831		831
832		832
833		833
834		834
835		835
836		836
837		837
838		838
839		839
840		840
841		841
842		842
843		843
844		844
845		845
846		846
847		847
848		848
849		849
850		850
851		851
852		852
853		853
854		854
855		855
856		856
857		857
858		858
859		859
860		860
861		861
862		862
863		863
864		864
865		865
866		866
867		867
868		868
869		869
870		870
871		871
872		872
873		873
874		874
875		875
876		876
877		877
878		878
879		879
880		880
881		881
882		882
883		883
884		884
885		885
886		886
887		887
888		888
889		889
890		890
891		891
892		892
893		893
894		894
895		895
896		896
897		897
898		898
899		899
900		900

OBSAH		Strana
15.2. Mikroskopická struktura kopyta		133
15.3. Závěsný aparát kopytní kosti (funkce kopytního mechanismu)		136
16. Růst kopyta		139
17. Končetiny hřibát		142
17.1. Vady postojů končetin hřibat		144
17.2. Laxní deformity		144
17.3. Flexní deformity	17.3.1. Vrozené flexní deformity	150
	17.3.2. Získané flexní deformity	150
17.4. Angulární deformity		158
17.5. Rotační deformity		165
17.6. Zacházení s hřibaty při korekturách		166
17.7. Příklady řešených ortopedických problémů u hřibat		167
18. Končetiny dospělých koní a jejich hodnocení		174
18.1. Postoje předních končetin - všeobecné hodnocení		174
18.2. Postoje předních končetin - sagitální rovina (pohled z boku)	18.2.1. Pravidelný postoj předních končetin	174
	18.2.2. Předkročený postoj předních končetin	176
	18.2.3. Zakročený postoj předních končetin	176
	18.2.4. Přikleklý postoj předních končetin	177
	18.2.5. Vzad prolomený postoj předních končetin	177
18.3. Postoje předních končetin - frontální rovina (pohled zepředu)	18.3.1. Pravidelný postoj předních končetin	178
	18.3.2. Rozbíhavý postoj předních končetin	180
	18.3.3. Sbíhavý postoj předních končetin	180
	18.3.4. Vbočení karpu - carpus valgus	181
	18.3.5. Vybočení karpu - carpus varus	181
	18.3.6. Odsazený karpus - Off-set carpus	182
	18.3.7. Vybočený nebo vbočený metakarpus	184
18.4. Postoje předních končetin - horizontální rovina (pohled zepředu a shora, zezadu, na zvednutou končetinu)	18.4.1. Pravidelný postoj předních končetin	185
	18.4.2. Celá končetina dovnitř zrotovaná	186
	18.4.3. Celá končetina vně zrotovaná	187
	18.4.4. Dovnitř zrotovaná končetina pod karpem	188
	18.4.5. Vně zrotovaná končetina pod karpem	189
18.5. Postoj zadních končetin - všeobecné hodnocení		190

	OBSAH	Strana
18.6. Postoj zadních končetin - sagitální rovina (pohled z boku)	18.6.1. Pravidelný postoj zadních končetin	190
	18.6.2. Zakročený postoj zadních končetin	190
	18.6.3. Předkročený postoj zadních končetin	192
	18.6.4. Uzavřené (ostroúhlé) hlezno - šavlovitý postoj	193
	18.6.5. Otevřené (tupoúhlé) hlezno - strmý postoj	194
18.7. Postoje zadních končetin - frontální rovina (pohled zepředu)	18.7.1. Pravidelný postoj zadních končetin	195
	18.7.2. Rozbíhavý postoj zadních končetin	196
	18.7.3. Sbíhavý postoj zadních končetin	196
	18.7.4. Vybočené hlezno - tarsus varus	198
	18.7.5. Vbočené hlezno - tarsus valgus	199
18.8. Postoje zadních končetin - horizontální rovina	18.8.1. Celá končetina dovnitř zrotovaná	200
	18.8.2. Celá končetina vně zrotovaná	201
18.9. Postavení prstu - sagitální rovina (pohled z boku)	18.9.1. Pravidelné postavení prstu	203
	18.9.2. Osa prstu prolomená vpřed	203
	18.9.3. Osa prstu prolomená vzad	204
	18.9.4. Postavení spěnky	205
	18.9.5. Překlubování ve spěnkovém kloubu	207
	18.9.6. Medvědí postoj	208
18.10. Postavení prstu - frontální rovina (pohled zepředu)	18.10.1. Pravidelné postavení prstu	209
	18.10.2. Vybočený prst	209
	18.10.3. Vbočený prst	210
	18.10.4. Dovnitř prolomená osa prstu - vybočené kopyto	210
	18.10.5. Vně prolomená osa prstu - vbočené kopyto	211
18.11. Postavení prstu - horizontální rovina	18.11.1. Pravidelné postavení	212
	18.11.2. Vnitřní rotace prstu	212
	18.11.3. Vnější rotace prstu	213
18.12. Tvar kopyta		213
18.13. Tvar kopyta - sagitální rovina (pohled z boku)	18.13.1. Pravidelné kopyto	214
	18.13.2. Ostroúhlé kopyto	214
	18.13.3. Tupoúhlé kopyto	215
	18.13.4. Špalkové kopyto	216
	18.13.5. Překlubní kopyto	217

OBSAH		Strana
18.14. Tvar kopyta - frontální rovina	18.14.1. Pravidelné kopyto	217
	18.14.2. Rozbíhavé kopyto	218
	18.14.3. Sbíhavé kopyto	219
	18.14.4. Úzké kopyto Přirozeně úzké kopyto Kopyto úzké v patkách Kopyto úzké v korunkovém okraji Kopyto úzké v chodidlovém okraji	219 - 221
	18.14.5. Široké kopyto	222
18.15. Tvar chodidla - horizontální rovina	18.15.1. Pravidelné kopyto	223
	18.15.2. Rozbíhavé kopyto	224
	18.15.3. Sbíhavé kopyto	224
	18.15.4. Diagonální kopyto	225
18.16. Tvar chodidla podle výšky klenby	18.16.1. Kopyto s přirozenou klenbou	226 - 227
	18.16.2. Kopyto s vysokou klenbou	228
	18.16.3. Ploché kopyto	228
	18.16.4. Plné kopyto	229
19. Pohyb koně a jeho charakteristika		235
19.1. Chody koně	19.1.1. Přirozené chody koně	235
	19.1.2. Umělé chody koně	240
19.2. Mechanika pohybu	19.2.3. Fáze pohybu končetiny	240
20. Vliv nepravidelností postojů na pohyb končetin		246
20.1. Pohledem zepředu nebo zezadu hodnotíme	20.1.1. Rozmetání a smetání	246
	20.1.2. Strouhání	247
	20.1.3. Vytáčení v hleznech	247
20.2. Pohledem z boku hodnotíme	20.2.1. Klepání a stíhání	247
	20.2.2. Ploužení	248
	20.2.3. Nárok na kohoutí krok	248
21. Zdravotní problémy končetin způsobené vadami postoje		249
21.1. Zdravotní problémy způsobené nepravidelným zatížením končetin vadami postoje		249
21.2. Zdravotní problémy způsobené nepravidelným pohybem		251
22. Ergonomie		252
22.1. Ergonomie pracovního prostředí		252
22.2. Ergonomie těla podkováře		257

OBSAH		Strana
23. Podkovářské dílny a nářadí		262
23.1. Sortiment nářadí a jeho používání		262
23.2. Údržba nářadí a vybavení		269
23.3. Mobilní podkovářské dílny		270
24. Sortiment strojně vyráběných podkov		273
24.1. Podkova a její charakteristika		273
24.2. Železné a hliníkové podkovy		274
24.3. Plastové a kombinované podkovy	24.3.1. Podkovy plastové a kombinované přibíjené podkováky	286
	24.3.2. Podkovy plastové kombinované přilepované	290
	24.3.3. Podkovy plastové přilepované s možností kombinace s kovovou podkovou	290
24.4. Nazouvací "boty" pro koně		293
25. Podkováky a jejich sortiment		295
26. Umělé hmoty v podkovářství		297
26.1. Reparační kopytní tmely a lepidla		297
26.2. Plastové podložky		304
26.3. Polstry		310
27. Zpracování kovů		312
27.1. Základy výroby železa		312
27.2. Základní kovářské postupy využívané podkováři při tvarování železa		312
27.3. Základní kovářské postupy při změně vlastností kovů		321
28. Ruční výroba podkov		323
28.1. Způsoby ruční výroby podkov	28.1.1. Výroba podkov v zápustce	323
	28.1.2. Ruční volné kování podkov	323
28.2. Nářadí k ruční výrobě podkovy		323
28.3. Postup kování podkovy pantoflice z pásoviny	28.3.1. Rozměření pásoviny a ohřátí pásoviny	327
	28.3.2. Pěchování materiálu	328
	28.3.3. Ohýbání materiálu ve středu a stáčení ramene	329
	28.3.4. Rýhování, znamenání otvorů pro podkováky a jejich přibíjení	331
	28.3.5. Výroba čapky	334
	28.3.6. Konečná úprava - vytvarování, pilování, broušení	335

OBSAH		Strana
29. Posouzení koně před úpravou a podkováním		337
29.1. Posouzení stojícího koně - v klidu		337
29.2. Posouzení koně v pohybu		340
30. Sejmutí podkovy		343
30.1. Posouzení stavu rohoviny a starého podkování		344
31. Konzultace s majitelem koně		346
32. Úprava rovnováhy kopyta v závislosti na zatížení končetinou		347
33. Úprava bosého kopyta - postup a použití podkovářského nářadí		354
33.1. Úprava stělu		354
33.2. Úprava rohového chodidla		356
33.3. Úprava stěny a nosného okraje		358
33.4. Zaoblení hran		361
34. Podkování		362
34.1. Výhody a nevýhody podkování		362
34.2. Výběr podkovy		363
34.3. Tvarování podkovy za tepla a za studena		367
34.4. Ortopedická opatření při tvarování podkovy		369
34.5. Připalování podkovy		371
34.6. Úprava před přibíjením		372
34.7. Přibíjení		375
34.8. Nýtování a dokončovací práce		378
35. Posouzení koně po podkování		380
36. Klasifikace kopyt		381
37. Úprava a podkování zdravých kopyt		382
37.1. Úprava a podkování pravidelných kopyt		382
37.2. Úprava a podkování ostroúhlých kopyt	37.2.1. Úprava ostroúhlých kopyt	386
	37.2.2. Podkování kopyta ostroúhlého	389
	37.2.3. Ostroúhlé kopyto podkované podkovou se dvěma čapkami	390
	37.2.4. Ostroúhlé kopyto podkované podkovami s podporou stělu	391
	37.2.5. Ostroúhlé kopyto podkované podkovami s podporou pomocí podložek a polstrů	392

OBSAH		Strana
37.2. Úprava a podkování ostroúhlých kopyt	37.2.6. Ostroúhlé kopyto podkované obrácenou podkovou	393
	37.2.7. Úprava a podkování ostroúhlých kopyt s podsunutými patkami	394
37.3. Úprava a podkování tupoúhlých kopyt	37.3.1. Rozdíl mezi tupoúhlým a špalkovým kopytem	398
	37.3.2. Úprava tupoúhlých kopyt	399
	37.3.3. Podkování tupoúhlých kopyt	402
37.4. Úprava a podkování rozbíhavých kopyt		404
37.5. Úprava a podkování sbíhavých kopyt		413
37.6. Úprava a podkování diagonálních kopyt	37.6.1. Úprava a podkování diagonálních kopyt s vnitřní rotací prstu	421
	37.6.2. Úprava a podkování diagonálních kopyt s vnější rotací končetiny	426
37.7. Úprava a podkování širokých kopyt		431
37.8. Úprava a podkování přirozně úzkých kopyt		435
38. Úprava a podkování nemocných kopyt se změnou tvaru		438
38.1. Úprava a podkování úzkého kopyta v patkách		438
38.2. Úprava a podkování úzkého kopyta v korunkovém okraji		442
38.3. Úprava a podkování úzkého kopyta v chodidlovém okraji		448
38.4. Úprava a podkování špalkových kopyt		452
38.5. Úprava a podkování kopyt při medvědíh postoji		466
38.6. Úprava a podkování plochých kopyt		468
38.7. Úprava a podkování plných kopyt		475
38.8. Úprava a podkování chronicky schváčených kopyt		478, 650
39. Úprava a podkování nemocných kopyt s poškozením rohového pouzdra		479
39.1. Hniloba kopyt		479
39.2. Úprava a podkování kopyt se sníženou kvalitou rohoviny		485
39.3. Kroužky kopytní stěny		488
39.4. Úprava a podkování kopyt s rozštěpy	39.4.1. Rozštěp korunkového okraje v patkové a postranní části kopyta	491
	39.4.2. Rozštěp v dorzální části kopyta	507
	39.4.3. Rozštěpy rozperek a patek	514
	39.4.4. Povrchové rozštěpy	515
	39.4.5. Rozštěpy po zranění	516

OBSAH		Strana
39.5. Onemocnění bílé čáry	39.5.1. Volná stěna - mechanické poškození bílé čáry	521
	39.5.2. Dutá stěna v důsledku zánětu, schvácení nebo zakování	523
	39.5.3. Onychomykoza - plísňové onemocnění bílé čáry	525
39.6. Rohový sloupek - keratom		529
39.7. Rány kopyt	39.7.1. Zášlap	540
	39.7.2. Nášlap	547
39.8. Kopyto s puklinou		555
39.9. Kopyto s otlakem		556
40. Nemoci kopyt se zánětlivým procesem		558
40.1. Zánět kopytní škáry - pododermatitida	40.1.1. Akutní neinfekční zánět kopytní škáry	558
	40.1.2. Chronický neinfekční zánět kopytní škáry	562
	40.1.3. Chronický neinfekční hyperplastický zánět škáry obruby a korunkové škáry	564
	40.1.4. Infekční zánět kopytní škáry	565
40.2. Rakovina kopyt		569
40.3. Hyperplazie rohoviny kopyt		574
41. Úprava a podkování kopyt končetin s vadami pohybu		578
41.1. Při rozmetání a smetání		578
41.2. Při strouhání		579
41.3. Při stíhání		582
41.4. Při ploužení		584
41.5. Při překlubování ve spěnkovém kloubu		586
41.6. Při vytáčení v hleznech		586
42. Nemoci končetin, úprava a podkování		588
42.1. Podotrochlóza - navikulární syndrom	42.1.1. Příznaky a diagnostika	588
	42.1.2. Úprava kopyt s palmární bolestivostí zlepšující překlápění	600
	42.1.3. Podkování podkovou se sáňkovým prohnutím	601
	42.1.4. Podkování podkovou s rotačním sáňkovým prohnutím	602
	42.1.5. Podkování podkovou se dvěma čapkami nebo bez čapek	604

OBSAH		Strana
42.1. Podotrochlóza - navikulární syndrom	42.1.6. Podkování podkovou Full Roll	606
	42.1.7. Podkování obrácenou podkovou	607
	42.1.8. Podotrochlóza a druh povrchu, po kterém se kůň pohybuje	607
	42.1.9. Podkování kopyta s postiženými kolaterálními vazy	613
42.2. Extenzní podkování při onemocnění šlachového aparátu, kolaterálních vazů distální části končetiny a vazů kolenního kloubu	42.2.1. Onemocnění hlubokého ohybače a jeho přídavné hlavy	618
	42.2.2. Onemocnění mezikostního svalu a povrchového ohybače	619
	42.2.3. Onemocnění kolaterálních vazů kloubů prstu končetiny	622
	42.2.4. Onemocnění vazů kolenního kloubu	624
42.3. Fraktury kostí kopytního kloubu	42.3.1. Úprava a podkování kopyta s frakturou kopytní kosti	626
	42.3.2. Úprava a podkování kopyta s frakturou stělkové kosti	629
42.4. Podkování při artritických postiženích kloubů	42.4.1. Úprava a podkování při postižení korunkového kloubu - kroužek	630
	42.4.2. Úprava a podkování při postižení hlezenního kloubu - špánek	634
42.5. Nemoci kopytních chrupavek - zkošťatění	42.5.1. Charakteristika onemocnění	639
	42.5.2. Příznaky a diagnostika onemocnění	641
	42.5.3. Úprava a podkování kopyta se zkošťatělými chrupavkami	644
	42.5.4. Kopytní řezy	646
	42.5.5. Podkování kopyta s frakturou kopytní chrupavky	649
42.6. Schvácení kopyt - laminitida	42.6.1. Charakteristika a příčiny onemocnění	650
	42.6.2. Průběh onemocnění - fáze	653
	42.6.3. Následky onemocnění	654
	42.6.4. Vyšetření a diagnostika laminitidy	658
	42.6.5. Možnosti léčby laminitidy a jejich následků v jednotlivých fázích	662
	42.6.6. Terapeutická úprava kopyt při laminitidě	669
	42.6.7. Terapeutické podkování kopyt při laminitidě	676